

Forrás

15. évf. 9. szám
2018. nov. 11.

a b i a i e g y h á z k ö z s é g h í r l e v e l e

Tours-i Szent Márton

Szent Márton francia püspök volt, mégis mi magyarok sok népszokással gondolunk rá november 11-i emléknapján. Márton napja lett az éves gazdasági munkák lezárásának napja, ekkor vágják le a hizlalt libákat, és ez volt az újbor megkóstolásának napja is. A fáklás felvonulás a jó cselekedetet jelző fény eljuttatását jelzi mindenkinek. HA Szent Márton napján esik a hó, azt mondják, a püspök fehér lovon jön, hosszú télre kell számítani. Nagymagyaron a Márton-köszöntőt versben mondták, áldást kérve a gazdára, a pásztorokra. A Márton-napi libaevést az alábbi mondókéval kísérték: „Aki Márton-napon libát nem eszik, egész éven át éhezik.”

Sőt nem csak a nép körében volt népszerű a Márton-nap, hanem koronás főink is számon tartották. Olyannyira, hogy a Thruóczy-kronika szerint 1235-ben Róbert Károly Szent Márton napjára hívta Visegrádra a cseh és a lengyel királyt szövetség kötése céljából, lefektetve a mai működő Visegrádi Együttműködés alapjait.

Ki volt ez a francia püspök, akit ennyire a szívükbe zártak a magyarok?

A IV. században az akkori Pannonia földjén Savaria (Szombathely) környékén született, a római császárt szolgáló katona volt. Egyes adatok szerint egy ideig egy Gyórtól délre fekvő hegy körül élt, amit sokáig Szent Márton hegyeként emlegettek. Itt alapított bencés kolostort Szent István is. Később ezt a helyet Kazinczy Ferenc javaslatára nevezték Pannonhalmának.

Szent Márton légióját Galliába vezényelték. Különösen kemény hideg tél volt. Márton minden ruhadarabját a szegényeknek ajándékozta, csupán a rajta levő ruhái maradtak meg. Ekkor találkozott járőrszolgálatáról hazatérőben egy didergő koldussal. Ekkor kardjával félbevágta köpenyét, és az egyik felét a koldusra terítette. Másnap álmában Krisztust látta a levágott köpenydarabban, amint mondja: „Márton, a hittanuló öltöztetett engem ebbe a köpenybe!”

Majd Márton halála után a megmaradt köpenydarabkát ereklyeként hordozták a csatákban. Az ereklye fölé kis épületet emeltek. A köpenyke latin neve *capella*, innen az építmény neve *kápolna* lett. A kápolna őrét nevezték *káplánnak*.

A katonáskodás után visszatért Pannoniába téríteni, megkeresztelte édesanyját is. Az arianus lázadás során elfogták, megvesszőzték, ezután tért vissza Galliába, Tours városába. A legenda szerint közfelkiáltással püspökké akarták választani, mire ő magát erre a tisztségre méltatlannak tartva egy libaólban elbújt. A gágogó libák azonban elárulták rejtékelyét, végül Tours püspökévé szentelték. Innen a Márton-napi liba szokása.

Szerzetesi közösségéből cselled hívták el, és püspöksége idején is vágyakozott vissza a szerzetesi életbe. Miközben templomok sorát építette, elhagyta püspöki székhelyét és Marmoutierben telepedett le, ahová fiatal szerzetesek követték. Imáival sok beteg gyógyulását érte el, Charter mellett egy 12 éves néma lányt, Párizsban ölelésével egy bélpoklost gyógyított meg. Vienneben Paulinusnak, a későbbi nolai püspöknek a szemét gyógyította meg.

Halála előtt így imádkozott: „Uram, ha népednek még szüksége van rám, nem vonakodom a munkától!” 397. november 8-án halt meg, már több, mint nyolcvan évesen.

Holttestét több város is magának követelte. A tours-iak az örök éberségét kijátszva az ablakon csempészték ki a koporsót, és temették el Tours-ban, november 11-én. Sírja fölé kápolnát (*capella*) emeltek. Temetésén 2000 szerzetes jelent meg.

Így vált világhírűvé, szentté hazánk, Pannonia szülőtte, Szent Márton.

Kerkovits G.

Búcsú Guszti atyától

Október 21-én 94 éves korában a Mennyei Atyához költözött egykori plébánosunk, Ujfalu Ottó ciszterci szerzetes, akit itt, Bián Guszti atyaként ismertek hívei.

Hosszú életéből 71 évet papként tevékenykedett, viszont elköteleződése Isten szolgálatára már az érettségi után, 1942-ben elkezdődött, amikor a ciszterci rendbe lépett. Papi életútja épp egybeesett a kommunisták hatalomra kerülésével, így a tervezett tanári pályája nem valósulhatott meg. Néhány évvel ezelőtt egy velem készült interjúban halálával emlegette, hogy azok közé a szerzetes atyák közé tartozhatott, aki a rend feloszlása ellenére egy pillanatra sem kényszerült arra, hogy papi hivatását megszakítsa. A kommunista, egyházellenes uralom idején a Székesfehérvári egyházmegyehez került, ahol püspökei rövid ideig tartó időszakokra adtak számára kápláni vagy kormányzói dispoziókat Bodajkra, Csepelre, Móra, Pilisvörösvárra, Érdligetre, Besnyőre, Etyekre. Első plébánosi megbízatását hozzánk, Biára kapta 1971-ben.

Ahogy az 50-60-as évek nemzedékének Angeli András atya lett a meghatározó papja, nekem, aki Guszti atya érkezése táján születtem, ő lett az a pap, aki gyermekéveimet végig kísérte. Mivel családom hagyományosan jó kapcsolatot ápolt a plébános atyákkal, Guszti atya jelenléte természetesen volt nálunk. Nemcsak házi áldás vagy disznóvágás, esetleg egy-egy névnap idején jött hozzánk, volt, hogy csak úgy betért, mint ahogy régen a szomszédok jártak át egymáshoz. Aztán egészen kicsi koromtól testvéremmel együtt ministránsa is lehettem, és számított ránk a vasárnapi szentmiséken, a litániákon, sőt a temetésekén is. Az említett interjúban papi hivatásának kibontakozását a ministráns szolgálatához kötötte. És ezt biztos, hogy figyelembe tartotta a saját ministránsainak nevelésében is. Törekedett arra, hogy jó legyen ministránsnak lenni. Nyugatról, talán Bécsből mindig volt a sekrestyében egy kutyú, valami

buborékos-pumpás ügyességi játék, amivel a misére várakozva játszhattunk. A melléképületben pingpongozásra is volt lehetőség. Karácsonykor és húsvétkor a ministránsi szolgálatért különleges, itthon nem kapható csokit kaptunk tőle, illetve emlékszem, amikor megkapta új Trabantját, és lecserélte a dübörgő hangú, lyukas aljú Zaporozsecét, elvitte három ministránsát (Schneider Tomit, bátyámat és engem) egy autós kirándulásra, Majkra, és láthattuk az akkor még nem látogatott remeteházakat is. A hittanórák akkoriban vagy a nulladik órában kezdődtek, vagy délután voltak. Pálcikaemberes magyarázatait, Madonnás pecsétjével jelölt füzetemet ma is őrzöm. Rendjéről, a ciszterciekről nem nagyon beszélt, de feltűnt, hogy az ő albája más atyától eltérően csuklyás volt... Gyerekként nem tudtuk, de ciszterci szerzetesként élt köztünk, ugyanis folyamatosan megélte az előtte hivatalosan elzárt, de végig jelenlevő szerzetes-tanári tevékenységét. Német anyanyelve lehetővé tette, hogy magas színvonalon tanítson németet a plébánián, illetve rengeteg tanítványa lett, akiket (köztük engem is) matematika, fizika és kémia tantárgyakból korrepetált. Önzetlen, ingyenes felzárkóztatásának nem volt feltétele, hogy a tanítvány a hittanosa vagy a ministránsa legyen. Tanítványai között voltak reformátusok, sőt olyan gyerekek is, akik nem nagyon lépték át a templom küszöbét. Guszti atya segítségének egyetlen kritériuma az volt, hogy beférünk-e a sűrűn teleírt, délutáni órarendjébe.

Persze szigorú is volt Guszti atya. Megkövetelte a rendet a hittanórákon, nem nézte el a szentmismulasztást. Híveivel szemben is következetes volt, ami olykor konfliktusokhoz is vezetett. Így történt, hogy egy véleménykülönbség miatt néhányan aláírásokat gyűjtöttek ellene, amit olyan személyek kézjegyével is szaporítottak, akiknek nem sok közük volt a biai egyházközség mindennapjaihoz. Az összegyűjtött aláírást eljuttatták a püspök atyához, aki

ennek következményeként Guszti atyát elhelyezte Perbátra. Hiába indult küldöttség Biáról, Guszti atya valóban templomjáró híveitől, hogy hadd maradjon az atyánk velünk, a döntés változatlan maradt, így, ilyen méltatlanul kellett megválnunk Guszti atyától, számos biai család jötevőjétől, a biai plébániaépület utolsó plébános lakójától.

1992-ben, a ciszterci rend újraalakulásakor 45 év után visszatérhetett szerzetestársai közé, Egerbe. Épp akkor kerültem én is főiskolásként oda. Természetesen felvettem a kapcsolatot Guszti atyával, az ő szentmiséire jártam, újra a ministránsa lettem. Immár felnőttként láthattam papi szolgálatát, hallgathattam rövid, de szenvedélyes, lényegre törő szentbeszédeit. Itt azonban óriási feladatot kapott a rendjétől, az egeri ciszterci gimnázium újraindítását. Az ekkor már közel 70 éves Ottó atya belátta, hogy ez a feladat már nem az ő erőletéhez való, így a gimnázium elindítása után plébánosi feladatot kért előljáró-

itól. Így került a bakonyi Borzavárra, majd utána Székesfehérvárra, ahol a közelmúltban bekövetkezett haláláig szolgálta az egyházát és híveit.

65 éves papi jubileumán a teljesen megtelt székesfehérvári Nagyboldogszony-templomban az őt illető laudációk után a tőle szokott szerénységgel köszönte meg az őt körülvevő szeretet: *„Köszönöm a messziről ide érkezett híveimnek, hogy jóságuk feledtette a gyarlóságaimat, és eljöttek, hogy együtt adjunk hálát a Jóistennek.”* Most, hogy a hosszú életet megélt atyánktól elbúcsúztunk,

és láthattuk, hogy fehérvári hívei között is mekkora szeretet övezte, abban reménykedhetünk, hogy mint pártfogónk, ő is kéri Jézusunkat, hogy a megannyi gyarlóságunk feledve legyen, és majd együtt örvendezzünk a színről színre látás boldogságának.

Kedves Guszti atya, nyugodjál békében, Isten veled!

Géczy Árpád

Aki szépen énekel...

Nem kertel a jól ismert gyászmiseénekekünk (H 241.): a gyenge, az erős, a félékeny, a hős, a gazdag, a koldus, a szolga és a király meghal egyaránt. Joggal vetődik fel a kérdés, miért kell ennyire drámaizálni. Az élők élnek, a halottak nyugosznak, nem szükséges nekünk úgy élnünk, hogy a halál gondolatával terheljük elménket. Vagy mégis?

Ha arra gondolunk, hogy a halál bármikor beköszönhet életünkbe (egy beteg életébe ugyanúgy, mint egy makkegészséges ember életébe), akkor kicsit megszeppenünk. Főleg, ha bűn nyomja a lelkünket. Ilyenkor aztán elgondolkozunk, hogy ha most e pillanatban magához szólítana az Úr, akkor vajon mi történné.

Persze ott a másik nézet is, miszerint Isten irgalmas, mindenki üdvözülni, nincs pokol. Akik e gondolatok szerint élnek, azok sok mindent megengednek maguknak, hiszen Isten úgy-

sem akarhatja az embert a pokolba taszítani. (Nem is Isten teszi, hanem az ember maga juttatja önmagát oda a tettei által.)

Aztán ne feledkezzünk el arról sem, hogy a gonosz lélek fondorlatos, és a keresztényeket is el tudja altatni. *„Nincs énnekem semmi különösebb bűnöm, jó ember vagyok én, templomba is járok...”* és még sorolhatnánk a kifejezéseket, amelyekkel az ember él, és magyarázza magának, neki miért elég fél évente egyszer gyónni.

Éberem kell várnunk az ember Fiát, mert eljön abban az órában, amikor nem is gondolnánk. S ha tudnánk, mikor jön a tolvaj, akkor sem engednénk meg magunknak, hogy álomba merüljünk.

A Szentírás tanít. Isten üzen. Szól hozzánk. Gyakran süket fülekre talál. Én meghallom, mit akar mondani nekem?

Szalai Péter

Karitás hírek

A szolgáló szeretet példaképe, Árpád-házi Szent Erzsébet közelgő ünnepe arra hív bennünket, hogy egyre jobban kövessük jótékonykodó útmutatását, az evangéliumi felebaráti szeretetparancsot és lehetőségeinkhez mérten igyekezzünk mind jobban megvalósítani.

Mi, az egyházközség karitás csoport tagjai ilyenkor rózsakoszorúval feldíszítjük a templomunkban található Szent Erzsébet-szobrot, illetve a kedves híveknek megszentelt „Erzsébet-kenyeret” ajándékozunk, ami felhívja figyelmünket arra, hogy az irgalmasság cselekedetei mindannyiunk kötelessége.

November 18-án vasárnap a perselyadóomány egy része is karitatív munkánkat segíti.

Advent első vasárnapján ismét megszerezzük a jótékonyági vásárunkat.

Lassan elkezdődik a „Tárjátok ki szíveteket” akció, aminek keretében a kapott adományokat kiegészítjük édességgel, gyümölcscsel, amiből csomagokat állítunk össze, és karácsony közeledtével megajándékozunk a nagycsaládosokat, időseket.

Ísmét hálás köszönetet mondunk a kedves

testvéreknek, akik már évek óta nagylelkűen támogatnak bennünket!

Kérjük, hogy jelezzék, ha környezetükben ismernek nehéz sorsú családokat, vagy egyedül élő idős, vagy beteg testvéreket.

Elérhetőek vagyunk:

– szentmisék után

– minden hó második keddjén délután 4 órakor a plébánián

Szeretettel kérjük, hogy továbbra is segítsék az Egyház karitatív szolgálatát.

Köszönettel:

Biai Katolikus Karitás csoport

Te Krisztus szemével néztél.

Krisztus kezével adtál.

Krisztus szívével szeretted.

Segíts, hogy mi is

Krisztus szemével lássunk!

Krisztus kezével adjunk!

Az Ő szeretetével szeressünk!

Remélünk benned,

Bízunk benned.

Isten munkatársát látjuk benned.

Krisztus szemével néző,

Krisztus kezével adó,

Krisztus szívével szerető

Szent Erzsébet! Ámen.

Instant katekézis

A **halál fogalma Szent Pál apostolnál**: igehirdetésének alapja Jézus két nagy üdvrendi tette: halála és föltámadása. Az apostol az emberi létet az élet és a halál ellentétében látta. Ádám bűne miatt jött a világba a halál (Róm 5,12), és kényszerének mindenki alá van vetve. Az ószövetségi törvény tehetetlen volt vele szemben, sőt amennyiben célján kívül szaporította a bűnt, azért a törvény szolgálata egyúttal a halál szolgálata is volt (2Kor 3,7). A törvényt a test tette erőtlenné, amennyiben kívánságai törvényszegésre indították az embert. Isten úgy készített megváltást, hogy Fia a bűn testéhez hasonló alakban jelent meg, de egyúttal már a lélek törvényét is birtokolta. A lélek törvénye mentett meg bennünket

a halál és a test törvényétől (Róm 8,2). Testünk ugyan még alá van vetve a fizikai halálnak, de a megigazult emberben ez már Krisztus halálában való részesedés, s a bennünk lakó Szentlélek a föltámadás biztosítója. Ezt az apostol főleg a keresztségről szóló tanításban fejti ki. A keresztségi alámerítés jelképezi Krisztus sírba szállását és föltámadását (Róm 6,3-6), ezért a szentségen keresztül egybenövéünk az ő halálával és föltámadásával. Mindezt Isten ereje műveli bennünk (Kol 2,12).

Krisztussal együtt meghalunk a bűnnek, hogy Istennek éljünk. Aki azonban a test szerint él, az a halál útját választja (Róm 8,13).

Szalai Péter

Gondolatok az Eucharisziáról

„Az Üdvözítő testével az isteni Báránynak csodás szelídsége is szétárad lelkemben. Ennek folytán rendkívüli erőt, felüdülést s a vidámságnak, nyugalomnak, békének oly nemét, a hajlamoknak és érzéseknek oly összhangját érzem szívemben, hogy azt szóval kimondani nem lehet.”

(Limai Szent Róza)

Verskápolna 19. Halottak napja

Fábry Kornél atya mondta a minap: „Mindenszentekkor a megdicsőültekre emlékezünk, akik már Isten közelében élve imádkoznak érettünk. Halottak napján pedig mi imádkozunk azokért, akik még nem jutottak Isten látására.” Kosztolányi Dezső írt gyönyörű verset az egyszeri és megismételhetetlen csodáról, az emberről.

Halotti beszéd

*Látjátok feleim, egyszerre meghalt
és itt hagyott minket magunkra. Megcsalt.*

*Ismertük őt. Nem volt nagy és kiváló,
csak szív, a mi szívünkhöz közel álló.*

De nincs már.

Akár a föld.

*Jaj, összedőlt
a kincstár.*

Okuljátok mindannyian e példán.

Ilyen az ember. Egyedüli példány.

Nem élt belőle több és most sem él,

s mint fán se nő egyforma két levél,

a nagy időn se lesz hozzá hasonló.

Nézzétek e főt, ez összeomló,

*kedves szemet. Nézzétek, itt e kéz,
mely a kimondhatatlan ködbe vész*

kővé meredve,

mint egy ereklye,

s rá ékírással van karcolva ritka,

egyetlen életének ősi titka.

Akárki is volt ő, de fény, de hő volt.

Mindenki tudta és hirdette: ő volt.

Ahogy szerette ezt vagy azt az ételt,

s szóljt, ajka melyet mostan lepecsételt

a csönd, s ahogy zengett fülünkbe hangja,

mint vízbe süllyedt templomok harangja

a mélybe lenn, s ahogy azt mondta nemrég:

„Édes fiacskám, egy kis sajtot ennék”,

vagy bort ivott és boldogan meredt a

kezeiben égő, olcsó cigaretta

füstjére, és futott, telefonált,

és szötte álmát, mint színes fonált:

a homlokán feltündökölt a jegy,

hogy milliók közt az egyetlenegy.

Keresheted őt, nem leled, hiába,

se itt, se Fokföldön, se Ázsiába,

a múltba sem és a gazdag jövőben

akárki megszülethet már, csak ő nem.

Többé soha

nem gyúl ki halvány-furcsa mosolya.

Szegény a forgandó tündér szerencse,

hogy e csodát újólag megteremtse.

Édes barátaim, olyan ez éppen,

mint az az ember ottan a mesében.

Az élet egyszer csak órája gondolt,

mi meg mesélni kezdtünk róla: „Hol volt...”,

majd rázuhant a mázsás, szörnyű mennybolt,

s mi ezt meséljük róla sírva: „Nem volt...”,

Úgy fekszik ő, ki küzdve tört a jobbra,

mint önmagának dermedt-néma szobra.

Nem kelti föl se könny, se szó, se vegyszer.

Hol volt, hol nem volt a világon egyszer.

Kerkovits Gábor

Naptár

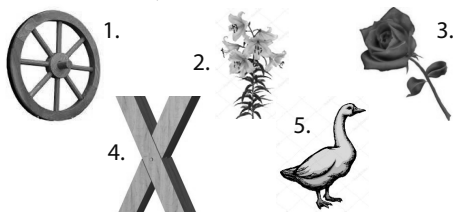
- A szentmise minden vasárnap 8-kor és fél 10-kor kezdődik.
- Hétköznap kedd és péntek este 6-kor van szentmise templomukban. – Decemberben, az adventi időben a hétköznapi szentmisék roráték lesznek, reggel 6-kor kezdődnek.
- Pénteken este szentségimádást tartunk a templomban.
- A hétköznapi szentmisék előtt negyed 6-kor rózsafüzért imádkozunk a templomban.
- Szerda reggelente fél 9-kor zsolozsmát imádkozunk a templomban.
- Fogadóórak időpontjai: hétfő, kedd, péntek: 16.00 – 17.30.
- Egyházi hozzájárulást csekken, illetve átutalással is lehet fizetni. A Biai Római Katolikus Egyházközség számlaszáma: **11101002-75013774-36000001**.
- A Biai Szent Anna Karitatív Alapítvány számlaszáma: **10400463-50526774-83901001** (K&H Bank Zrt.).
- November 18-án Karitás-gyűjtés.
- November 24-én 18 órakor szentségimádást tartunk az Eucharisztikus Kongresszus készülétének részeként a templomban.
- November 25. Krisztus Király vasárnapja.

Bibliai rejtvény

November szentjei

November több nevezetes szentnek is ünnepe. A mostani rejtvényben jelképük – attribútumuk alapján kell felismerni őket. Kik ők, mikor van az ünnepük?

A megfejtést névvel ellátva a sekrestyében adják le december 2-ig! A helyes megfejtők között értékes könyvet sorsolunk ki a Szent Anna Alapítvány támogatásával.

Az előző szám helyes megfejtése: 1. *egzakt motoros* → megstoroztak → akit éretünk megstoroztak; 2. *ámde ott falt* → feltámadott → aki halottaiból feltámadott; 3. *reánk morgott* → megkoronázott → aki téged Szent Szűz a mennyben megkoronázott; 4. *kelmed szeget teker* → megkeresztelkedett → aki a Jordánban megkeresztelkedett; 5. *hideg termet* → meghirdette → aki meghirdette Isten országát

Készüljünk a szentmisére!

A szentmisék olvasmányai (évközi 32. vasárnap – advent 2. vasárnap)

	Olvasmány	Szentlecke	Evangélium
November 11.	1Kir 17,10-16	Zsid 9,24-28	Mk 12,38-44
November 18.	Dán 12,1-3	Zsid 10,11-14.18	Mk 13,24-32
November 25.	Dán 7,13-14	Jel 1,5-8	Jn 18,33b-37
December 2.	Jel 7,2-4.9-14	1Jn 3,1-3	Mt 5,1-12a
December 9.	Jer 33,14-16	1Tess 3,12 - 4,2	Lk 21,25-28.34-36

Felelős kiadó: a Biai Egyházközség Képviselő-testülete
Szerkesztőbizottság: Géczy Árpád, dr. Kerkovits Gábor, Szalai Péter
www.biaikatolikus.hu • E-mail: biaiforras@gmail.com
Tördelés: Horváth Árpád • Sokszorosítás: Krónikás Bt.
Következő lapzárta: 2018 december 2.